

Doodswensen bij ouderen Liever dood, dan leven?

Lia Verlinde
11 december 2012

Doodswensen bij ouderen

1. Inleiding
2. Voor wie is er een probleem?
3. Wat komt er uit onderzoeken?
4. Zijn er modellen over doodswensen?
5. Waarom willen leven, of dood zijn?
6. Onderzoekopzet
7. Tot slot

Doodswensen bij ouderen

1. Inleiding

- Korte omschrijving onderzoek.
- Waarom dit onderzoek?
- Wat zou ik willen bereiken?

Begin van het leven

Levenskracht

Hechten

Ontwikkelen

Laatste levensfase

Afname levenskracht

Onthechting

Aftakeling

Vorbereiding op de dood of ontstaan doodswens

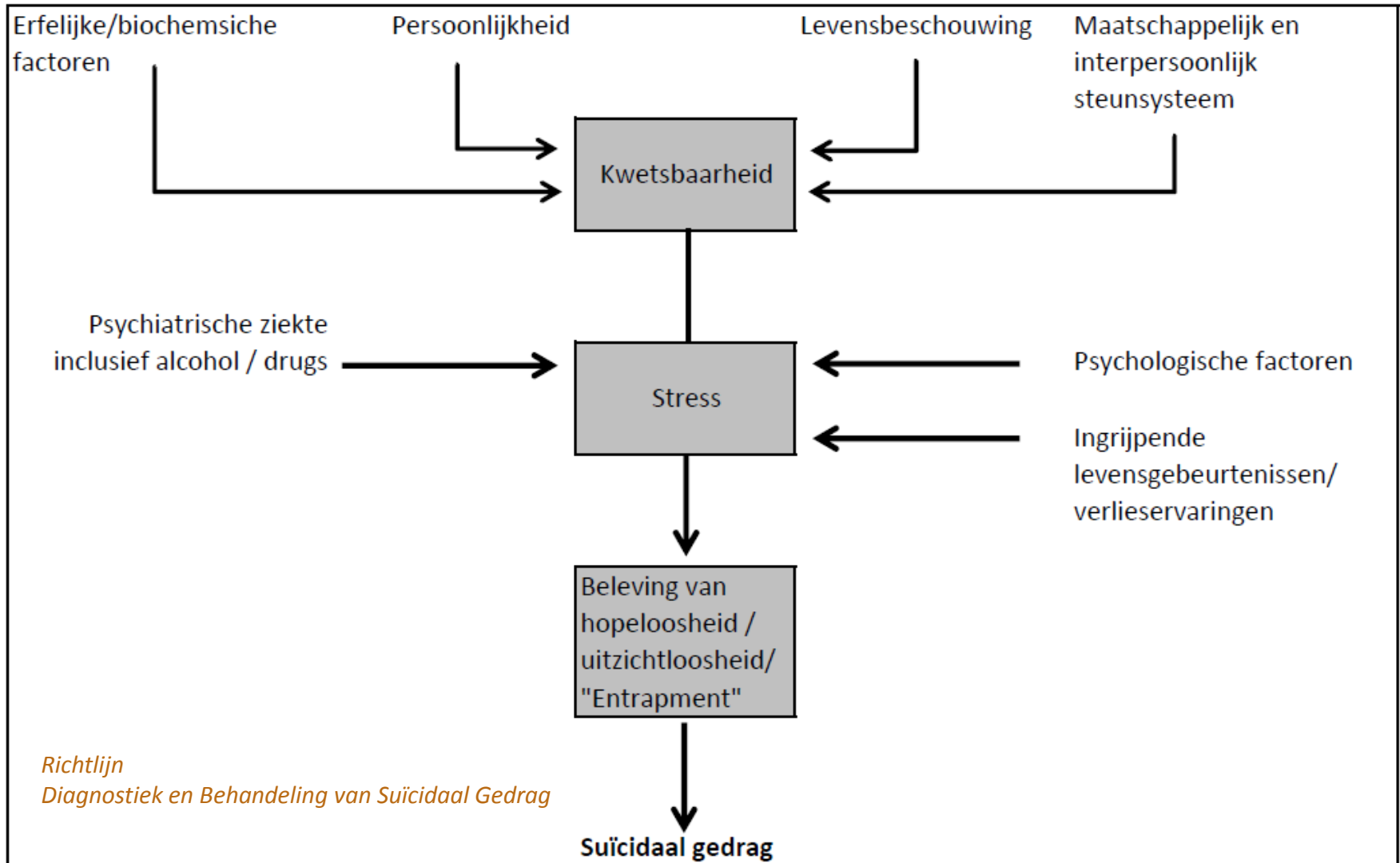
Doodswensen bij ouderen

2. Voor wie is er een probleem?

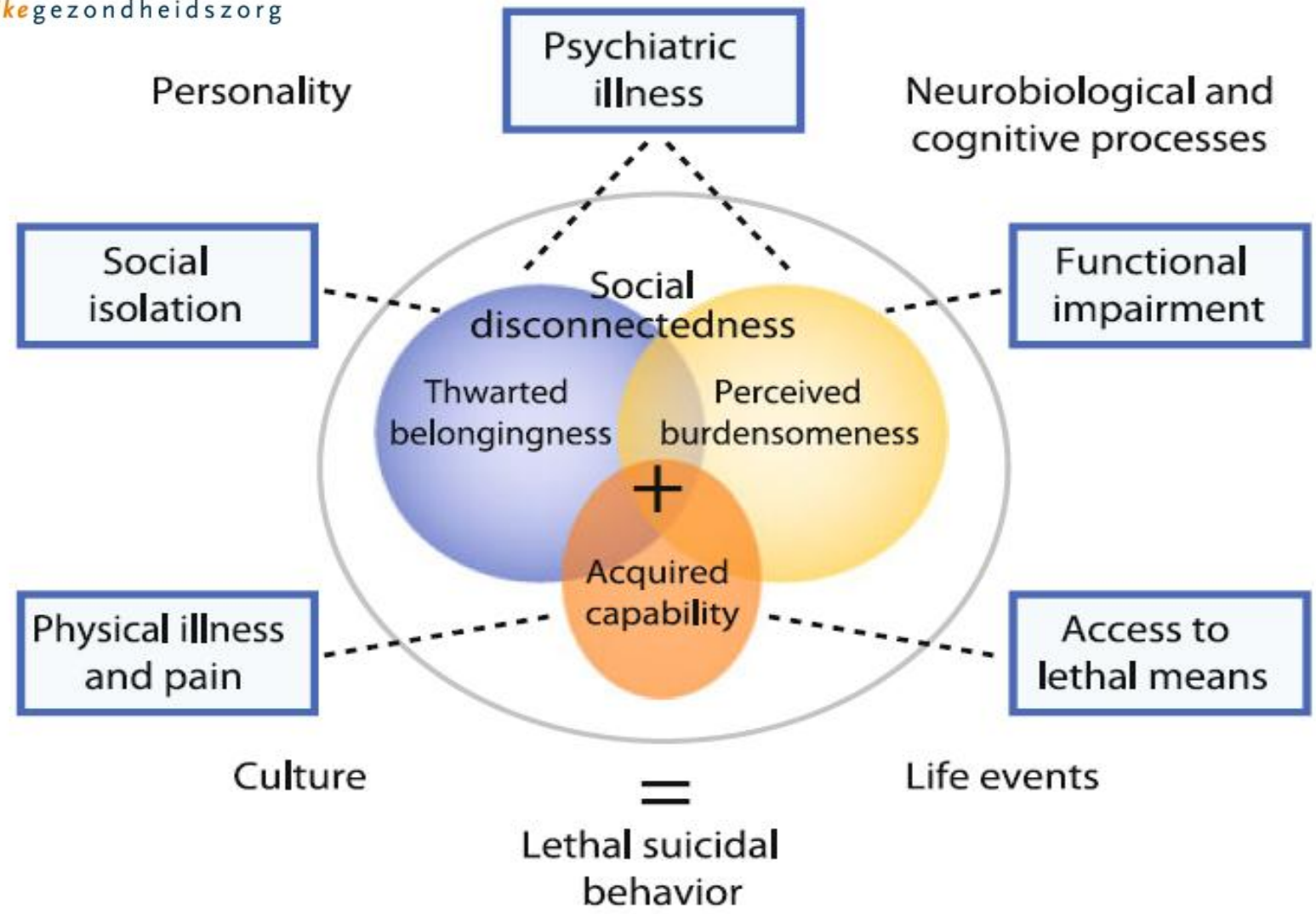
- Ouderen die een doodswens hebben.
- Hulpverleners
- Zorgverlening
- Wetenschap
- Maatschappij

Wat komt er uit onderzoeken?

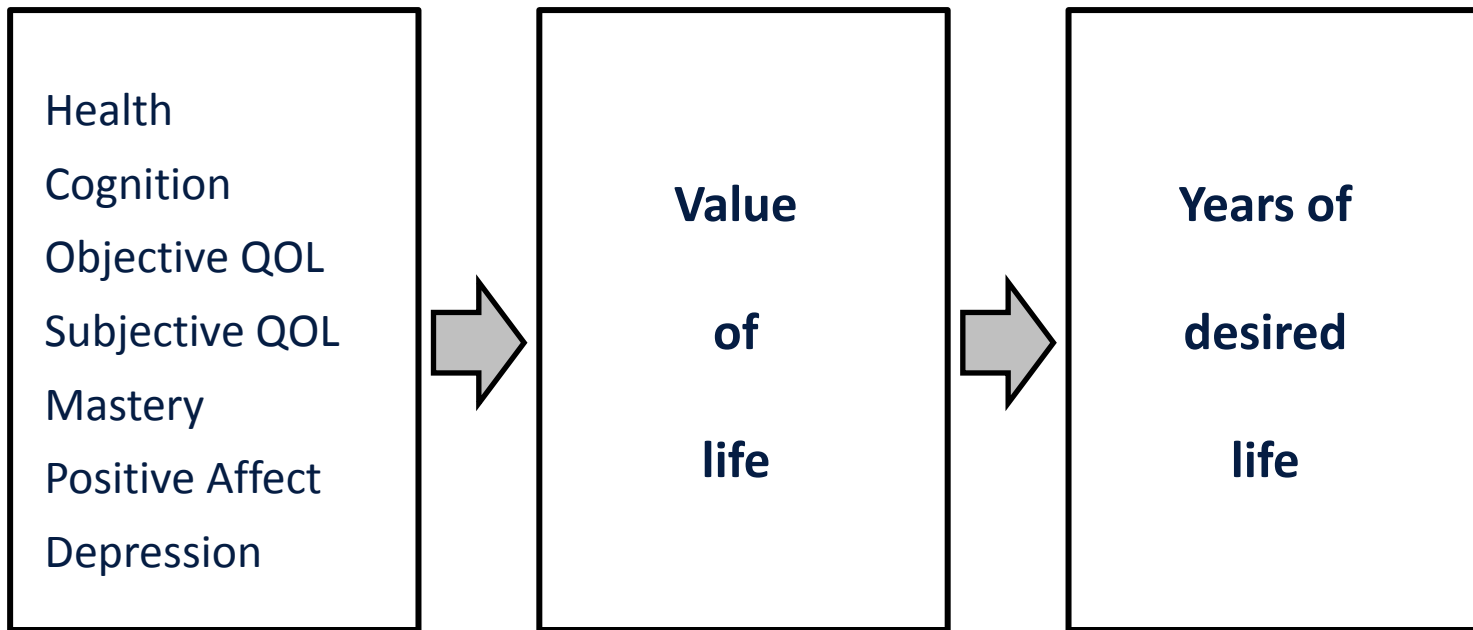
- *Er is veel onderzoek naar verschillende factoren, psychodynamiek en psychopathologie bij ouderen, die een rol spelen bij suïcidaliteit.*
- *Er is weinig onderzoek naar de relaties tussen deze factoren.*
- *Er is weinig onderzoek naar doodswensen.*
- *Er is weinig onderzoek naar verschillen tussen doodswensen en suïcidaliteit .*
- *Er zijn meerdere modellen, er is geen model waarin beiden gevat kunnen worden.*

Zijn er modellen over doodswensen?

Zijn er modellen over doodswensen?

Lawton et al. 1998

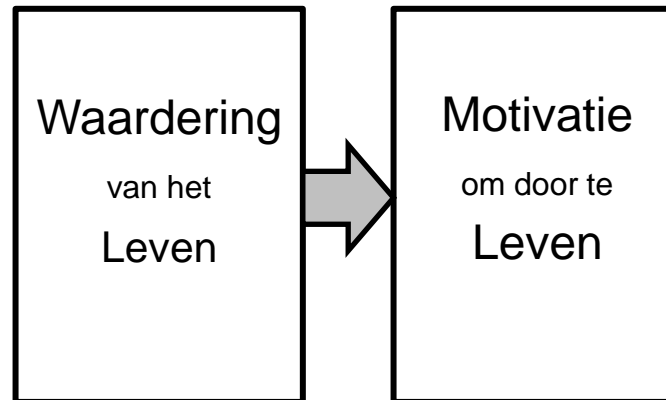
Waarom dood willen of leven?

Motivatie
om door te
Leven

Mate van motivatie om door te Leven

- Nog zo lang mogelijk willen leven
- Ambivalentie ten aanzien van het leven
- De wens om dood te zijn

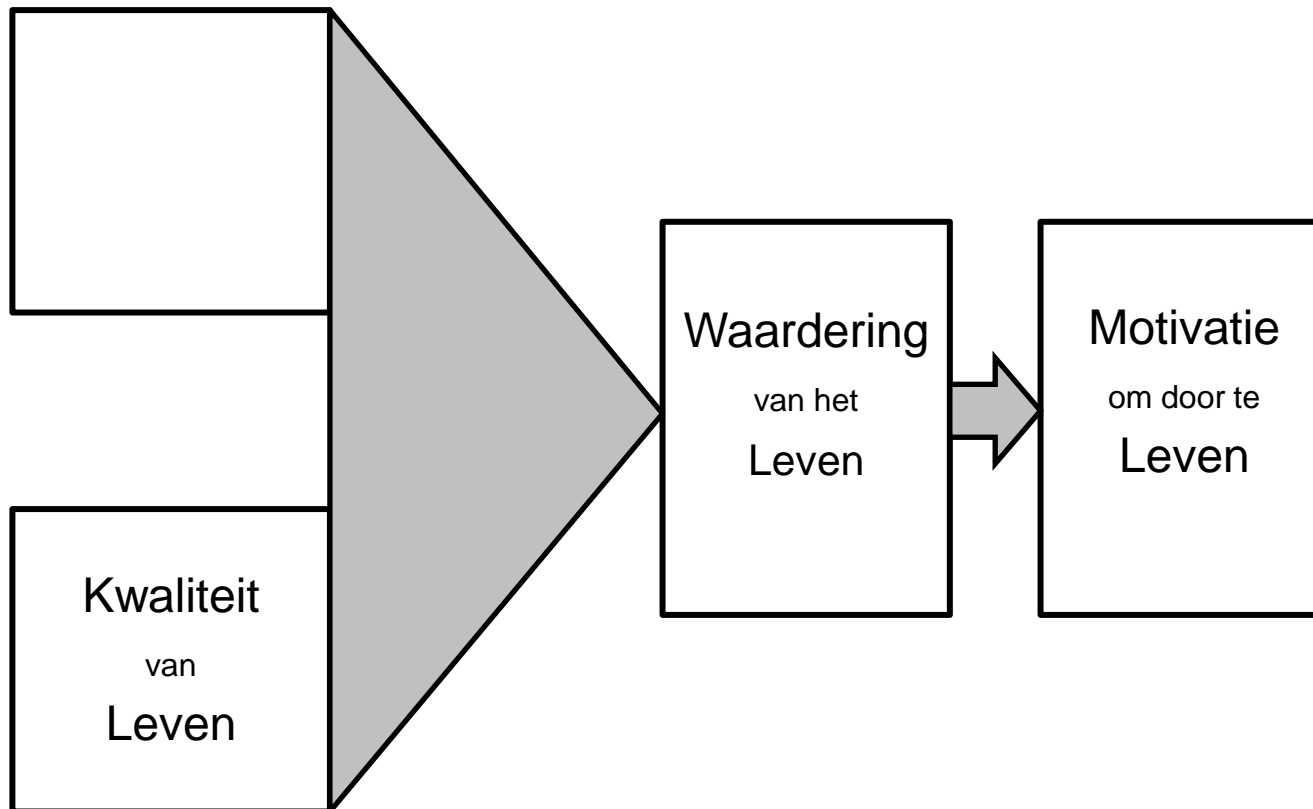
Waarom dood willen of leven?

Waardering van het Leven

- Zelf waardering
- Sociale verbondenheid
- Toekomst perspectief

Waarom dood willen of leven?

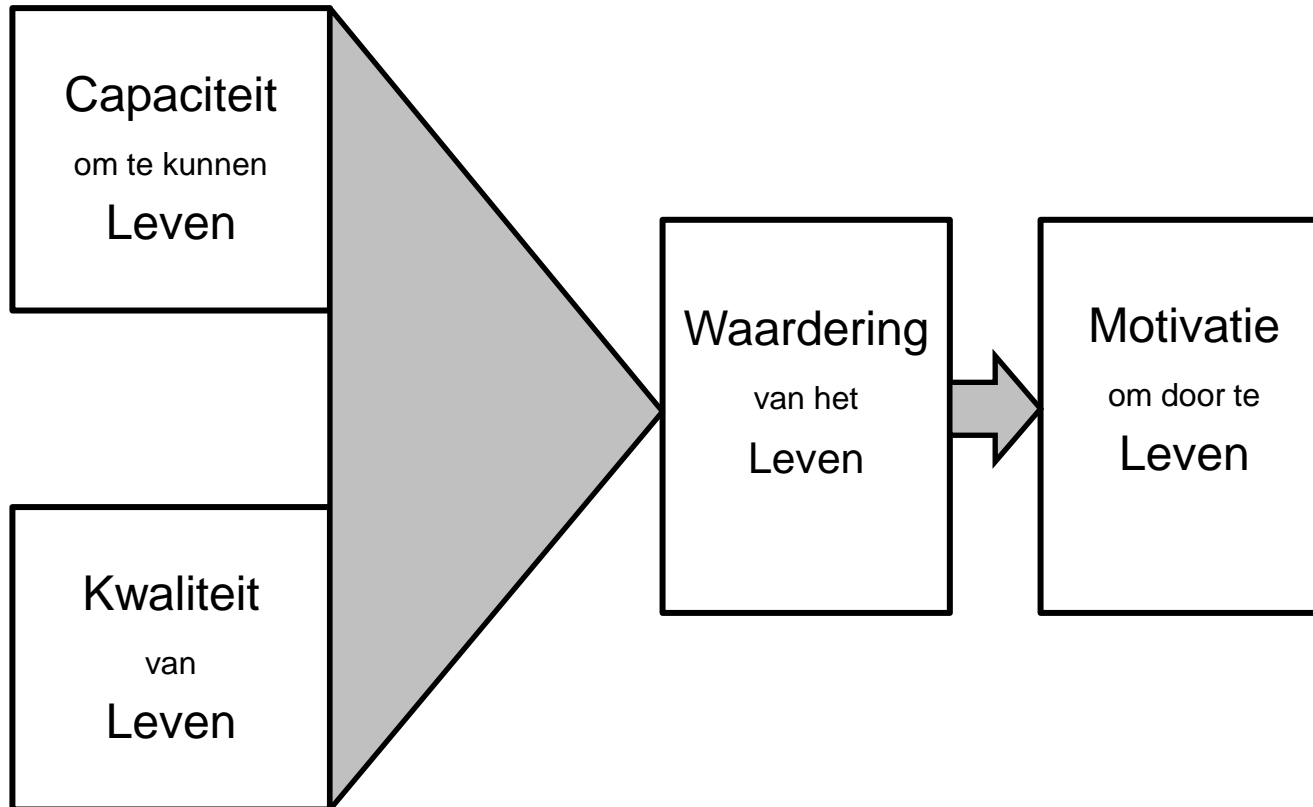

Kwaliteit van leven: de domeinen

- Lichamelijk welbevinden
- Psychisch welbevinden
- Mate van controle
- Sociale contacten
- Omgeving
- Zingeving en spiritualiteit.

World Health Organisation

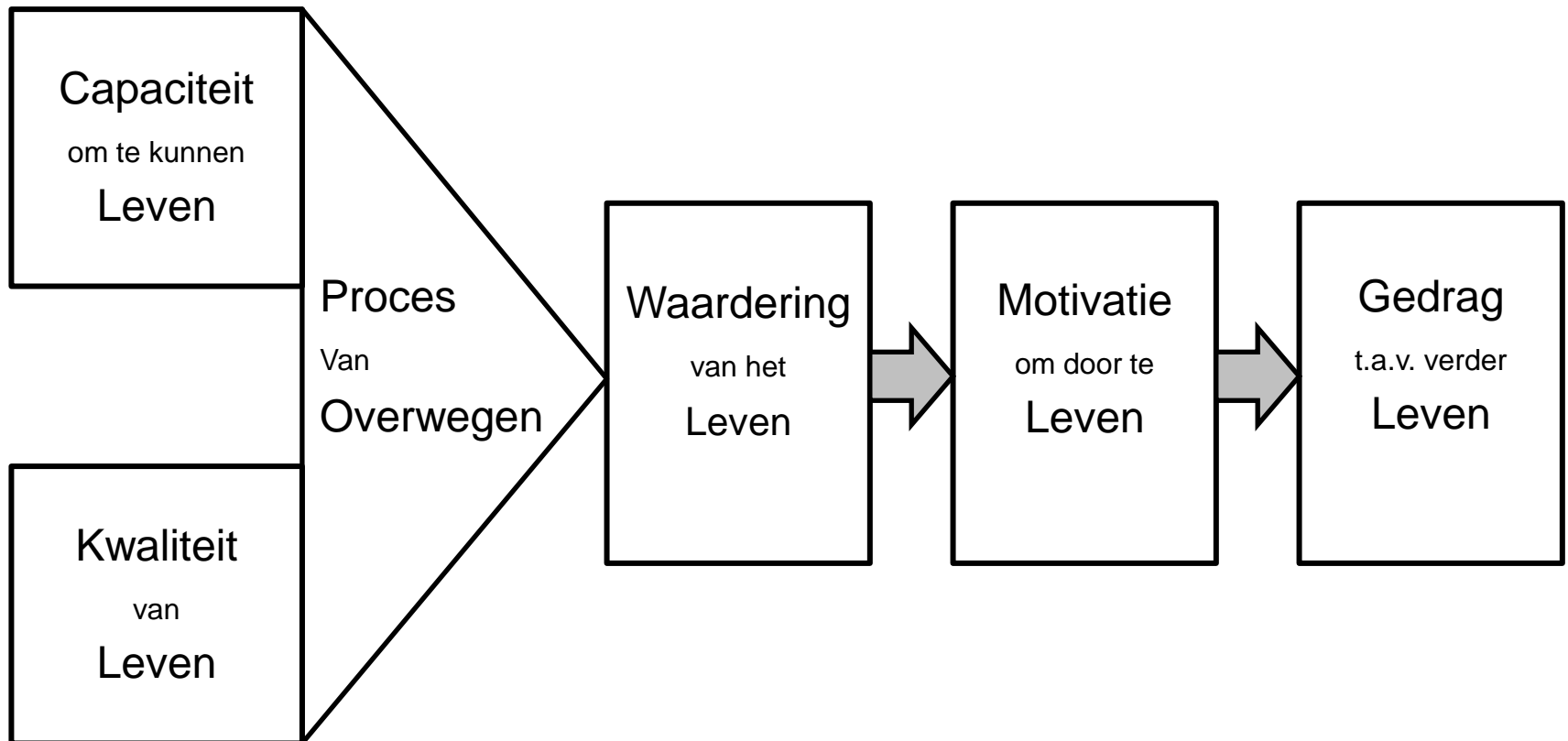
Waarom dood willen of leven?

Capaciteit om te kunnen Leven

- **Lichamelijk vermogen**
 - Ziektes
 - Pijn e.d.
- **Psychisch vermogen**
 - Cognitieve achteruitgang
 - Psychiatrische ziekte
 - Wilsbekwaamheid

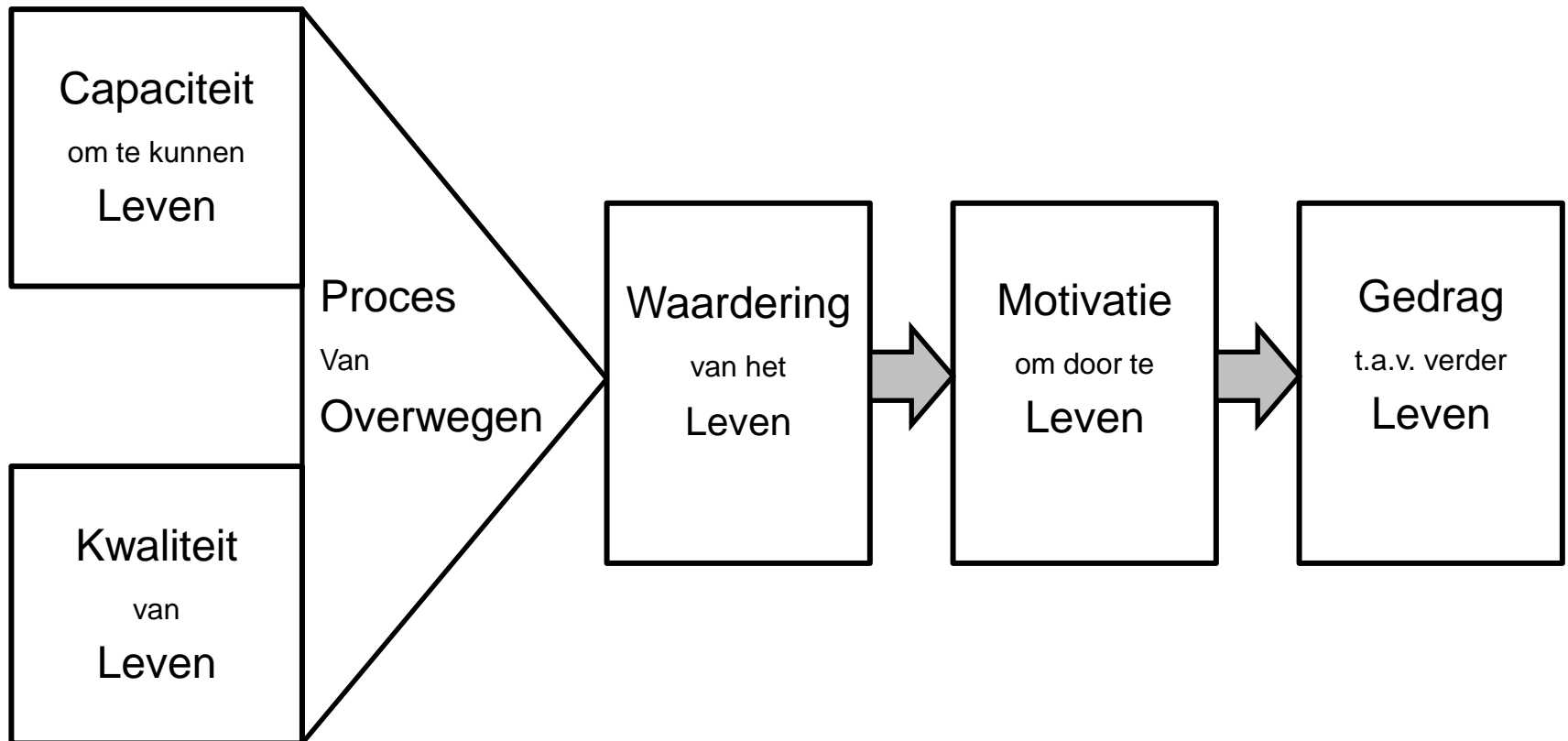
Waarom dood willen of leven?

Proces van Overwegen

- Entrapment?
- Actuele psychiatrische stoornis?
- Wils(on)bekwaamheid?
- Mastery en coping
- Persoonlijkheid

Waarom dood willen of leven?

Gedrag t.a.v. verder Leven

- Actief leven
- Stoppen met eten en drinken
- Euthanasie vraag
- Suïcidaal gedrag

Een nieuw model?

Te onderzoeken met een vragenlijst?

Onderzoeksopzet

- Stap 1: Ontwikkeling vragenlijst doodswensen, incl.:
 - Gedrag ten aanzien van leven/ dood
 - Motivatie ten aanzien van het leven
 - Waardering van het leven.
 - Onderliggende motieven
- Stap 2: Determinanten en consequentie doodswensen:
 - Interactie met psychopathologie.
 - Interactie met wilsbekwaamheid.

Tot slot:

***Zorgvuldig onderzoek
naar het ontstaan van de doodswens
is noodzakelijk om verder beleid te formuleren
en ouderen te kunnen begeleiden.***

Vragen en opmerkingen: I.verlinde@mediant.nl